

N:o 24.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 9 Maj 1883.
 — — — — Andra Kammaren den 9 — —

Riksdagens underdåniga skrifvelse, angående ändring i villkoren för återbetalning af det till Kinda kanals aktiebolag beviljade statslån m. m.

(Stats-Utskottets Utlåtande N:o 38.)

Till Konungen.

I en den 6 nästlidne Mars till Riksdagen aflåten proposition har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva *antingen* sådan ändring i villkoren för återbetalning af det åt Kinda kanalaktiebolag för utsträckning af Kinda båtled medelst kanalisering af Stångån från sjön Rengen till Linköpings hamn vid 1862—1863 årens riksdag beviljade statslån, att från och med år 1884 lånet blefve räntefritt och återbetalning af kapitalet finge ske sålunda, att bolaget årligen till statsverket inbetalade det belopp, hvarmed inkomsterna af Kinda sluss- och kanalled, enligt vederbörligen granskade räkenskaper, öfverstege utgifterna för kanalens drift, underhåll och förvaltning, samt föreskrifven afsättning till reparationsfonden, *eller ock* derest förenämnda ändring i lånevillkoren icke af Riksdagen bifölles och Kinda sluss- och kanalled, i följd af bestämmelsen i § 7 af det mellan kanalbolaget och Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader upprättade kontrakt angående kanalens anläggning, komme att hemfalla till staten, att Eders Kongl. Maj:t måtte ega att afhända staten samma sluss- och kanalled på de förmånligaste villkor, som kunde erhållas.

Vid pröfning af förevarande ärende har Riksdagen ej funnit sig ega giltig anledning att bifalla Eders Kongl. Maj:ts förslag. Genom

den begärda eftergiften skulle ej någon fördel staten beredas, och Riksdagen anser det ganska betänkligt att rubba ett ingånget aftal utan att, ur statens egen synpunkt, något afsevärdt skäl talar därför.

Öfverskottet öfver trafikkostnaderna m. m. eger staten redan rätt att erhålla i den mån de erfordras till annuitetsliqvider å bolagets ifrågasvarande skuld till Riksgäldskontoret. Att använda detsamma ej till betalning af förskrifven ränta, utan till kapitalamortering skulle i sjelfva verket innefatta ett småningom försiggående efterskänkande af kapitalet, hvilket i detta fall egentligen består af sjelfva kanalleden, som vid bristande liqid kommer att, om staten sådant yrkar, till staten hemfalla.

Af ett atslag å bolagets gjorda framställning är ock ej en gifven följd, att nyssnämnda påföljd kommer att inträda. Det kan nemligen såsom möjligt antagas, att bolaget, hvars aktier lära till största delen innehafvas af Göta kanalbolag och Linköpings stad, hellre än att afstå förvaltningen af kanalen, hädanefter såsom hittills fullgör sina liqvider i den mån tillgångarne medgifva, och att staten å sin sida låter härvid bero.

Skulle åter eganderätten till kanalen öfvergå till staten, bör det vara för staten möjligt att förvalta densamma utan att trafikkostnaderna behöfva synnerligen stegras utöfver hvad de nu utgöra; hvarförutan det ju står staten öppet, om sådant finnes böra föredragas, att söka utarrendera eller försälja kanalen. I hvilketdera af dessa fall som helst torde statens inkomst af kanalen eller räntan å köpeskillingen därför ej blifva så mycket mindre än hvad enligt den föreslagna uppgörelsen skulle staten tillgodokomma, att något afseende dervid synts böra fästas.

Riksdagen har vidare ansett det ännu vara för tidigt att, såsom i det senare alternativet af Eders Kongl. Maj:ts proposition föreslås, fatta beslut för den möjliga händelse, att kanalleden kommer att till staten hemfalla.

På grund af hvad sålunda anförts och med hänsyn icke minst dertill, att ett bifall till den nu gjorda framställningen tvifvels utan skulle leda till liknande anspråk från andra statens gäldenärer, har Eders Kongl. Maj:ts förevarande proposition ej vunnit Riksdagens bifall.

Med undersåtlig vördnad:

Stockholm den 9 Maj 1883.